

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

In festo Pentecostes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

PRO FESTO PENTECOSTES,

EXHORTATIO I.

Ostendit, Spiritum Sanctum esse Lucem, quem ut accipiamus, removendas esse tenebras.

T H E M A.

Lux venit in mundum; et dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem. Joan. 3.

Antissima Trinitas
nominus Deus noster
Lux est, omni obscuritate,
omni caligine, & umbris tenebrarum
carens. Ita scribit S. Joannes Apostolus
Epist. 1. c. 1. v. 5. *Deus Lux est: et in eo tenebra non sunt ulla.* DEUS Lux est
substantialis & increata: & quidem
triplex. 1. Formalis. 2. Idealis.
3. Causalis, seu causa omnis lucis
corporalis & spiritualis hominum &
Angelorum, gratia & gloria. S. Joannes
Damascenus Lib. 2. de Fide. c. 11.
Sanctissimam Trinitatem comparat
Luci, sive Soli reflexo in nube, puta
parelio, in quo tres videntur Soles,
cum tamen unicus tantum Sol existat.
S. Dionysius Areopagita de divin. nom.
c. 2. Sanctissimam Trinitatem repræ-
sentat per tria lumina domum eandem

illuminantia unâ luce, & indistinctâ
quâdam distinctione. Atque hæc Lux
Deitatis & Trinitatis licet in se sit
clarissima: nobis tamen obscura est
caligo, quod acies nostra Solem illum
tam fulgidum, tam sublimem,
tam supernaturalem, rectis & irretitis
oculis intueri non valeat. Deus Pater
Lumen est luminosum & primum,
vocaturque *Pater luminum.* Jac. 1.
Filius est Lumen rectum & primo
productum, suæque luci commensum
& adæquatum. *Ego sum Lux Mundi* (ait)
Spiritus S. est quasi lumen reflexum,
puta, splendor: producit enim
ex mutuo; ideoque reflexo amore
Patris & Filii. Spiritus Sanctus in
hymno Ecclesie vocatur *Lux beatissima.*
De hæc igitur Luce in præsentibus
tractabimus, quamque sit præclara,
& quinam homines magis diligant
tenebras, quam lucem, dilucidabimus.

1. Quem-

I. Quemadmodum lux symbolum est Dei, Christi, Spiritus Sancti & gratia; ita tenebra symbolum sunt Diaboli, ignorantia, infidelitatis, haeresis & peccati; quae proinde longè sunt à Deo. Primò igitur Spiritus Sanctus lux est increata & substantialis, quae venit in mundum, quando Hierosolymis in cornaculo super centum & viginti personas descendit in figura ignis linguae lucentis & ardentis: *Apparuerunt enim illis dispersita lingua tanquam ignis, sedisque supra singulos illorum. Et repleti sunt omnes spiritu Sancto.* Deinde hæc increata lux postea super alios & alios descendit, & venit in mundum, nimirum in illos, quibus Apostoli manus imposuerunt, & acceperunt Spiritum Sanctum, & loquebantur variis linguis magnalia Dei. Tertio hæc signa visibilia seu perceptibilia cessarunt, quidem postea, sed non emanavit Spiritus Sanctus, qui venit super alios & alios, quos succendit, illuminavit & perfecit, mutavitque in viros alios, perfectos & admirandos. Quarto sic hodie Spiritus Sanctus in mundum, in eos, qui obicem non ponunt, & magnam sese diligentiam præparant. Ut igitur nos excitetur, ad animum pro viribus præparandum, & ad excipiendam hanc lucem increatam & substantialem: consideranda nobis est hæc lux, ut ex cogitatione ejus, in nobis amor & desiderium generetur. Itaque eam cum luce hac visibili comparemus.

1. Sicut lux visibilis est qualitas nobilissima, & quasi celestis atque aurea, à Sole profluens, omnia inau-

rans, sine qua omnia confusa & tenebris sepulta jacent. Ita Spiritus sanctus nobilissimus est Spiritus, à Patre Filioque procedens: qui quando in anima est, per suam gratiam; anima est quasi celestis & inaurata, & veste charitatis aurea, seu vestitu deaurato circumdata, tanquam Regina formosissima. Spoliata autem luce Spiritus sancti, ejusque gratia, anima est quasi obscura, denigrata super carbones, terrena, tenebricosa, omni pulchritudine & luce carens. Quis igitur nostrum, Charissimi, hoc clarè intelligens non anhelet ad Spiritum sanctum? quis cum non saepe & ferventer per diem petat? quis non ingeminet: *O lux beatissima, reple cordis intima tuorum Fidelium?*

2. Sicut lux visibilis est latissima & jucundissima: quia omnium animos exhilarat & mœrorem pellit: orto enim Sole aves cantant, animalia gaudent, & anhelant ad pastum; homines cum gaudio ad labores suos pergunt. Ita Spiritus sanctus est Consolator & Paraclitus, qui omnium desolatorum animos latificat, consolatur, & anxietates depellit. O si liceret nobis, hanc latitiam & consolationem degustare; quantopere ad lucis hujus adventum anhelarem? quanta lætitia, orto hoc Sole, ad opus nostrum & labores pro gloria Dei exantlandos properamus? quoties suspirarem: *Consolator optime, dulcis hospes animæ, dulce refrigerium?*

3. Sicut lux visibilis est, utilissima: nam ad multa servit: illuminat enim oculos, tenebras dicitur, viam ostendit,

dit rerum varietatem demonstrat: *Sine luce noctu, aurum concalcatur ut ferrum*, ait S. Basilius. Ita Spiritus Sanctus animam illuminat, tenebras & cœcitatem mentis depellit, viam ad cœlum ostendit, ad mandatorum Dei & consiliorum observantiam impellit, rerum cœlestium cognitionem imperat; & inter cœlestia & terrena, corporalia & spiritualia, temporalia & æterna, discrimen ostendit. Quam autem igitur diligentiam ad hoc donum, ad hanc lucem par est, animam disponere; & in desideria ferri: *Veni Pater Pauperum, veni dator munerum, veni lumen cordium.*

4. sicut lux visibilis est pulcherrima; quia stellas, cœlos, solem, lunam, elementa, & omnia, quæ in mundo sunt, ornat; suisque coloribus illustrat, sine qua, omnia deformia, obscura atque confusa squalent. *Sicut globus crystallinus*, inquit S. Basilius, *à sole illustratus, splendorem emittit*: Ita Spiritus Sanctus pulcherrimus est; ornat cœlos, & omnes ad quos diverterit; suis donis Ecclesiam condecorat; donumque sapientie, intellectus, consilii, fortitudinis, pietatis, ac timoris Domini largitur. Et hæc lux venit in mundum; & venit in animam tuam: quæ igitur industriam te comparabis, ut hæc pulchritudine gaudeas?

5. Lux visibilis est fecundissima, & fertilissima, per quam omnis generis influxus cœlorum & astrorum ad nos deferuntur; atque ita omnia fecundantur & crescunt: unde luce splendente omnia proficiunt & crescunt: sine luce autem omnia hærent,

non augentur, sterileseunt. Ita Spiritus sanctus omnes, ad quos venit, fecundat bonis operibus, sanctis cogitationibus, præclaris virtutum fructibus. Si nolumus velut infructifera germina terram occupare, & sterilecere, Spiritus sanctus ad nos venire necesse est.

6. Lux visibilis est efficacissima & potentissima, omnia penetra, calore suo res immutat, mollia indurat, & dura emollit. Ita Spiritus sanctus homines immutat; è timidis cœlestes facit, è timidis fortes Samsones; è rudibus doctos & Theodidactos; ex agrellibus bene moratos: totum mundum renovat, juxta Psal. 107, *Emitte spiritum tuum, & creabuntur, & renovabis faciem terra.*

7. Lux visibilis denique omnia prius mortua vivificat & restituit: ut merito Spiritus sanctus dicatur vita omnium: quod est homo sine spiritu, hoc est anima sine Spiritu sancto. Deum spiravit in faciem Adami spiraculum vita: absque hoc spiraculo quid Adam fuisset? limus & terra rubra. Et quid homo est sine Spiritu sancto? caro est & quasi brutum animal, vitiorum colluvies; domus sine lumine, focus sine igne, corpus sine anima.

Atque hæc est illa lux nobilissima, pulcherrima, fecundissima, & efficacissima, quæ venit in mundum. Quid agemus, dilectissimi? an huic luci cordis fenestras claudemus? an aditus & portas animæ obserabimus? an tenebras luci auteponemus? an potius omni conatu mentem disponemus, & iis virtutibus exornabimus, quibus Deus

Deum delectari, aliquando intellexit S. Gertrudis, scilicet humilitate, tranquillitate, concordia, puritate, ferventibus denique precibus & orationibus? Si sapimus, id omni studio perficiemus.

II. *Et dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem.* Joan. 3. Quis hoc crederet, nisi Veritas aeterna diceret? quis putaret adeo cecum, perversum, stolidumque esse mundum, ut lucem adeo praeferantem, qualem exposuimus, tenebris squalidis & horridis postponeret? Et quinam sunt homines, qui eò dementia & stultitia deventur?

1. Homines sunt infideles: qui idola colunt, ut Numina; Deum verum ignorant, aut nosse nolunt: dicentes in cordibus suis *Non est Deus*. Ideoque velut jumenta in sceleribus suis computrescunt, & Spiritus sancti lucem recipere nequeunt.

2. Sunt Judaei, qui nec Filium Dei, Messiam suum & mundi Redemptorem agnoscunt, nec credunt tertiam in Trinitate personam; adeoque manent in tenebris; de quibus Christus Dominus: *Sinite illos, quia caeci sunt, & duces caecorum.*

3. Sunt Haeretici, inter Catholicos degentes, & tamen lucem veritatis agnoscere nolentes. *Testimonia tua, Domine, credibilia facta sunt nimis*: quod evincunt, tot miracula Ecclesiae, tanta sanctitas vita, tanta puritas Evangelicæ doctrinæ &c. sed oculos claudunt, malunt manere in tenebris & dicunt tenebras lucem, & lucem tenebras, errorem veritatem, & veritatem er-

rorem: potestque illis oggeri, quod S. Stephanus Act. 7. objecit Libertinis, spiritu sancto plenus exclamans: *Vos incircumcisi cordibus & auribus, vos semper Spiritui sancto resistitis, sicut & Patres vestri.*

4. Has tenebras magis, quam illam lucem diligunt, Homines Catholici, in peccatis lethalibus degentes: gratia Dei & charitas lux est, Spiritus S. lux est, Deus lux est: peccatum verò tenebræ, & hæc illi magis, quam Deum diligunt, dum, ut cupiditatibus suis obsecudent, Deum postponunt, & ejus præcepta conculcant. Quemadmodum in eodem cubiculo simul esse tenebras, & lucem impossibile est; ita quoque in anima simul consistere lethale peccatum, & spiritum sanctum, est impossibile. Concionatores hortantur illos, ut penitentiam agant, scelera per exhomologesin sacram expient: sed illi *dilexerunt magis tenebras, quam lucem.* Canticorum 5. Sponsus pulsabat, dicens: *Aperi mihi soror mea sponsa: sponsa verò tergiversabatur, aperire detestabatur, inquiens: Exui me tunicam meam; & quomodo rursus induar? tandem tamen surrexit; sed erat serius, jam sponsus præterierat & discesserat: perrexit illa quærere; sed incidit in vigile & custodes, qui eam percusserunt & vulneraverunt. Idem evenit peccatoribus, si jam non aperiant januam Spiritui sancto, forsan postea non reperient illum: invenient eos vigiles, id est, Dæmones, qui eos in peccatis retinent, percutiunt & graviter vulnerant.*

5. Sunt homines Religiosi & Novitii nonnulli

I 2

nonnulli, qui vellent quidem hanc præclarissimam lucem suscipere: sed nolunt quasdam tenebras e corde suo expellere: non quidem adeò crassas ut priores, sed tamen impediētes, instar nebulae claritatem lucis Spiritus sancti; sicut Sole inter nebulas existente, major quidem lux est, quam de nocte in tenebris, sed tamen non est claritas sufficiens ad distinguendum omnia. Talis nebula est. 1. Amor inordinatus hujus vel illius creatura: ita Apostoli amabant carnalem Christi Domini præsentiam: *Et audiebant, si non abiero, Paraclitus non veniet ad vos.* 2. Ignorantia rerum spirituum, quas scire tenemur. 3. Imprudentia, sive defectus considerationis, eorum quæ dicturi aut facturi sumus. 4. Inconstantia & mutabilitas nimia in eo bono quod facere decrevimus. 5. Temeritas in dictis factisque proximorum judicandis. 6. Protervia & pertinacia in proprio sensu & iudicio. 7. Astutia & prudentia carnis, aut hujus mundi sapientia, ad acutè inveniendā mediā, quibus votorum sæcularium compotes reddat-

mur. 8. Curiositas, cum inordinate scire cupimus, quæ nobis non conveniunt. 9. Intentio minus recta, vanagloria. 10. Propria voluntas, quæ soli proprio palato, gustuque satisfacere contendit, rejectā quacunque aliā sive Dei, sive proximorum. 11. Negligentia sui officii, & immixtio alieni. 12. Tepiditas & acedia in Divino obsequio. Haec sunt tenebrae, caliginēs & nebulae, quas quidē Religiosi & Tyrones magis diligunt quam lucem. Hinc Spiritus S. corda eorum plene occupare ac replere nequit.

Quæ cum ita sunt, Spiritus sancti lucem nobilissimam & præstantissimam summè astinemus, diligamus, omnique diligentia ad eam recipiendam nos disponamus; ut animam nostram inaureret, exhilararet, illuisset, exornet, fecundet, immutet & vivificet. Quoniam verò ritè nos disponere nequimus, nisi tenebras expellamus, prædictas duodenas nebulas, pro viribus eliminemus; ita apti dignique erimus, quos Spiritus S. invisat, & luce sua Divina perfundat.

EXHOR.

EXHORTATIO II.

PRO FESTO PENTECOSTES,

Explicat linguas igneas dispersitas, significare locutionem igneam cum Deo & cum proximo.

T H E M A.

Apparuerunt illis dispersita lingua tanquam ignis. Act. 2.

Hæ linguæ dispersitæ, quæ festo Pentecostes supra Apostolos & alios in Cœnaculo congregatos apparuere, (ut ait S. Cyprianus serm. de Spiritu S.) representabant multipliciter linguarum & donorum, quæ cuique Spiritus Sanctus communicabat. Omnes enim illi 120. etiam B. V. Maria, S. Maria Magdalena, & alia pax femina accepere donum linguarum, ut fusiè probat Pater noster Franciscus Suarez l. p. q. 17. contra Cajetanum. Fuerunt autem linguæ istæ, tanquam ignis, quo ostensum est, ut ait D. Thomas. Discipulos Christi, igne Spiritus sancti prorsus purgari, illuminari, accendi, & ad cœlestia elevari. Accepto dono linguarum statim

loqui cœpere Discipuli variis linguis, non unâ solâ singuli, quæ ab omnibus intelligeretur, ut sentit Cyprianus & Oecumenius, sed multis & variis ut hic dicitur; quas S. Marcus c. 16. novæ appellat, & S. Paulus ait. 1. Corinth. 14. 18. *Gratias ago Deo meo, quod omnium vestrum linguâ loquor.* Ita quoque sentiunt SS. Ambrosius, Augustinus & Gregorius. Potuere tamen etiam unâ linguâ loqui, quæ ab Auditoribus variarum linguarum intelligeretur: si enim donum hoc SS. Vincentio Ferrerio, Antonio Paduano, Bernardino, & Xaverio concessum fuit, non est Apostolis denegandum. Et S. Irenæus testatur L. 5. c. 6. se multos suo tempore audivisse, qui universis linguis loquebantur.

Hoc donum linguarum cessat nunc quidem, cum jam non sit adeo necessarium: optandum tamen foret, nos linguis loqui novis, linguis igneis, linguis disper-

13 disper-

dispertitis, scilicet cum Deo in oratione, & cum proximo in sermone. Quæ duo nunc exponemus.

I.
Spiritus S.
dat lin-
guam
igneam in
loquendo
cum Deo.

1. *Apparuerunt illis dispersa lingua tanquam ignis* Act. 2. ut scirent loqui Apostoli igneæ & ferventer cum Deo, & cum proximo. Ac primò quidem cum Deo: ut, dum orarent, Deum, laudarent, & dona cœlestia flagitarent, non solum cor ardens esset in eis, sed & lingua esset ignea. Ardentem ejusmodi linguam in orando habuisse scribitur magnus ille Propheta Elias, Eccles. c. 48. *Surrexit Elias, quasi ignis, & verbum ejus quasi facula ardebat.* Hinc tam efficax ejus fuit oratio, ut cœlum clauderet & aperiret, pluviam inhiberet, & copiosè impetraret; ignem è cœlo, ad comburendum holocaustum, evocaret. Simili linguâ igneâ præditi fuere Apostoli, quâ non tantum Spiritum sanctum obtinere, sed postmodum gratiam homines ad Ecclesiæ gremium adducendi, & in omnibus laboribus apostolicis efficaciam & opem divinam impetrarunt. Venerabilis Pater Nicolaus Lancicius opusc. 2. c. 9. hortatur: da operam, ut oratio tua semper sit ardens, & quodammodo bullienti erga Deum, & res Divinas affectu inflammata: hæc enim actuum fervens intentio, & quidam Seraphicus Deum amandi ardor, & gustum præbet Divinæ Majestati incredibilem, & magna merita cumulat, & multa impetrat, & pœnas Purgatorii aut penitus submover, aut valde minuit; & animam flectit ad declinandos heroico studio omnes etiam levissimas imperfectiones, & frequen-

tandos actus virtutum heroicarum. Cùm igitur fervens & ardens oratio medium potens sit ad omnia impetranda, Deoque placendum. 1. Si meditemur, conemur habere linguam mentis & oris ardentem, id est, tam affectus quàm verba sint ignea: qualia habebat Vates Regius, dicens: *In meditatione mea exar descendet ignis.* Devotionis, pietatis & amoris. 2. Si Sacrificium Missæ celebremus, id non tepidè, non properè, non festinè faciamus: nemo enim sic cum Principe terreno loquitur, multò minus id decet, cum Monarcha cœli & terra, cum quo de rebus summi momenti tractamus. Refert dictus Lancicius S. Fundatorem nostrum, inter legendum Sacrum, faciem igneam & succensam præferre fuisse solitum: de alio Sacerdote refert idem, quoties Sacrum ferventer, tardèque celebrabat, vi ignis interioris, à terra elevabatur, non verò, si tepidè & festinanter. 3. Si Horas Canonicas recitemus, cor & lingua ardeat; quia tanquam Legati ad Deum, pro tota Ecclesiâ in mille necessitatibus constituta auxilium postulamus; & innumerorum peccatorum veniam flagitamus. 4. Demum sive B. V. Officium, sive Coronam recitemus, sive alias qualescunque preces fundamus, oremus ferventer. Talem enim fervorem requirit Salvator, dum inculcat: *Petite, quarite, pulsate;* ubi fervorem exprimit, ut non segnitè petamus, sed ferventer quaramus, & ardentè pulsemus. Ita omnia impetrabimus, etiam lingue igneam ardorem: quare *petite fideliter, quarite*

quarite ferventer, pulsate ardentem, & petita obtinebitis.

II. Apparuerunt illis dispersa lingua, tanquam ignis. Dispersa, ut non solum cum Deo, sed etiam cum proximo, & ad proximi aedificationem loquerentur, sive publice per conciones, sive privatim per colloquia familiaria.

1. Si loquendum cum proximis publice per conciones & exhortationes, sit cor & lingua ardens, alioquin Auditorum corda non succendet. In lingua ignis apparuit Spiritus, ait S. Gregorius hom. 30. in Evang. Quia omnes quis repleverit, ardentem pariter & loquentes facit. Lingua ignea Doctores habent; quia dum Deum amandum predicant, corda audientium inflammant: nam & otiosus est sermo Doctoris, si praeberet non valet incendium amoris. Ignem hunc experti illico Apostoli, ante adventum Spiritus, frigidit, timidi, moti, non predicantes, sed lateantes: Spiritu autem Divino corda eorum succedente, & linguam inflammante, auditores ardore complebant, ut exclamarent: *Quid facit istos Viri Fratres.* Act. 2. Et S. Petrus primam concione tria millia converteret. *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur?* ait Christus Lucae 12. Et hic est ille ignis, quem per Spiritum sanctum in corda & linguas Apostolorum misit; qui tunc accenditur, quando in cordibus Auditorum operatur, & calorem ignemque sacrum excitat. Ezechiel Propheta c. 1. v. 13. dum 4. cherubinos stipatores currus gloriae Christi

describit, ait: *Aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, & quasi aspectus lampadarum.* Quorumnam Cherubini isti typus extiterit, nisi Virorum Apostolicorum, Concionatorum, Catechistarum, Contelliariorum & Magistrorum docentium; qui quasi Cherubini & Seraphini currum gloriae Dei, & Ecclesiae trahunt & agunt per orbem universum, dum Dei gloriam, & fidem toto orbe celebrant & propagant? Contra, si ignis iste desit; parum aut nihil concionando, aut docendo efficitur. Cardinalis Bellarmus in lib. de ascens. mentis in Deum ait in Italia in magnis Urbibus, triginta aut quadraginta Concionatores tempore quadragesimae cathedram conscendere; doctissime perorare, multum clamare & se fatigare, & tamen finita quadragesima fructus exiguus notatur: unde autem hoc? respondet; ex defectu ignis, scilicet charitatis: qui ipse non ardet, alios non accendit. Quod vel ipse Marcus Tullius Cicero agnovit; unde L. de Oratore, Oratori profano hoc praeceptum dat: ardeat Orator, si Judicem velit accendere. Verum unde obtinebimus hunc ignem? à Spiritu sancto, qui indefinenter rogandus est: *Accende lumen sensibus! infunde amorem cordibus!*

2. Si loquamur cum proximis, sive discipulis, sive penitentibus, sive infirmis, semper sit lingua ignea, & charitate Dei & proximi succensa; ita audientes quoque accendere poterit. Talis erat lingua Redemptoris nostri ambulantis in Emmaus, quae eorum corda sacro igne replebat: *Nonne, aiebant,*

ajebant, *cor ardens erat in nobis, dum loqueretur in via, & aperiret nobis scripturas? ex abundantia cordis os loquitur*, ait Salvator Matth. 12. Et piissimus Thomas Kempensis L. 3. c. 48. Quæcunque diligo, de his libenter loquor & audio: si cælum diligo, libenter de cœlestibus penso; si mundum amo, mundi felicitatibus congaudeo; si carnem diligo, quæ carnis sunt, sæpe imaginor: si spiritum amo, de spiritualibus cogitare delector. *Ex abundantia cordis os loquitur*. S. Bernardus & S. Bonaventura, ille in forma honoris hic in spec. discipl. p. 3. c. 3. suadet semper cum proximis nos accedentibus agendum de rebus utilibus; atque ut ea in promptu habeamus, ante præconciipienda, quæ cum ædificatione proferamus: alioquin plurimas temporis pretiosæ horas malè collocamus. S. Ignatius Parens noster, ut in ejus vita L. 5. c. 11. legimus; si quis homo otiosus, quocum multum temporis absque fructu transigendum esset, illum accederet: postquam semel iterumque blandè cum eo egisset: & ille post læptus illum adiret, sine fructu: discursum cum illo de morte, de judicio, de inferno auspicabatur: asserbat enim, si illubenter illum audiret lassandum, neque ultrà rediturum; si verò ejusmodi colloquio caperetur, aliquem fructum spiritualem inde relaturum. Simile quid egit S. Franciscus Borgia, qui sæcularibus, quos fugere non poterat, futilia proferentibus, non auscultabat, sed mentem in Deum elevabat. Cùmque de responsio non ad rem dato moneretur:

ajebat malle se pro ignorante & stupido haberi, quàm tempus inutiliter consumere L. 4. vita c. 4.

3. Si etiam intra domesticos parietes, præsertim à mensa relaxationis consuetæ tempore colloquia miscemus, lingua sit ignea; Qui de terra est, de terra loquitur, ait S. Joannes Baptista Joan. 3. Si assuescamus domi inter nos colloquia miscere spiritualia, eadem miscemus foris cum externis; sin autem id neglexerimus, defectus quàm plurimi in relaxationes animi irrepant. Hinc Congregatio sexta Generalis de abbreviando recreationis tempore deliberavit, censueruntque Patres nonnulli eam, ad mediæ horæ spatium, contrahendam, tertio autem quadrante narranda exempla è vitis sanctorum, & quarto legendum librum pium aut recitandum rosarium. Tandem tamen majori Patrum Parti visum est, consueto recreationis tempore, nihil esse detrahendum, sed defectibus occurrendum. Unde in monita Generalia ultimum emanavit: *Studeant omnes recreationis tempus religiosè transigere, ne spiritus liberiore conversatione insepescat.*

Si veri JESU Socii esse desideramus, linguam & loquelam Christi Domini nos imitari decet: tunc autem imitamur linguam ejus, ut docet S. Chrysostomus hom. 52. ad Pop. *Si loquamur quæ ipse vult, & de quibus ipse locutus fuit.* De quibus autem rebus ipse sermones instituit? S. Lucas in Act. 1. 3. Per quadraginta dies apparuit eis, loquens de regno Dei, de regno cœlesti, de regno & regimine Ecclesiæ; quomodo

quomodo Episcopos consecrare, Sacerdotes & Pastores constituere, quomodo baptizare, sacrificare, alia Sacramenta administrare, jejunia instituire, Evangelium prædicare, crucem ferre, acque ita per multas tribulationes intrare in regnum Dei, deberent. Quis capiat quam ignita & divina colloquia in juventute sua cum S. JOSEPHO & Matre amantissima miscuerit? Quæ colloquia cepit cum Samaritana ad fontem? Sanè non otiosa, non futilia, non curiosa; sed de adoratione in spiritu, de adventu Messia, de aqua saliente in vitam æternam, idque tantâ efficacîâ, ut ipsa mox conversa crediderit. Quando ipse cum Magdalena locutus est in Bethania, & ipsa sedens ad pedes ejus audiebat verbum illius; quid eum locutum fuisse putamus? profectò non alia, quàm salutaria & sancta, de regno Dei, de fuga peccatorum, de exercitio virtutum, de amore Dei & de gloria cœlesti. Christum Dominum loquentem imitati sunt Apostoli, S. Augustinus cum Matre sua Monica, S. Benedictus

cum Sorore sua Scholastica, S. Ignatius & alii quàm plurimi. Imitemur & nos, & separemus præciosum à vili, terrenum à cœlesti. Si separaveris præciosum à vili, quasi os meum eris. Jerem. 17.

Quare hoc festo Pentecostes singulariter studeamus ferventia cum Deo colloquia instituire in meditationibus & orationibus, deinde etiam cum proximo, sive publicè peroremus ad populum, sive privatim loquamur cum externis de salute animæ, sive intra domesticos parietes colloquamur in familiari sermocinatione invicem. Cor igneum, non nisi ignitum proferet eloquium; sicut cor frigidum, non nisi verba frigida depromet: signis desit; petite & accipietis: omne donum perfectum desursum descendit à Patre & Filio & Spiritu sancto: tantum petamus ferventer, & ignem Spiritus sancti obtinebimus, omnesque nobiscum conversantes amore Divino inflammabimus.

K

EXHOR-